

DŮCHODOVÝ

#FMJPŘÍLOHA

system

2024

Schválení
důchodové
reformy

Příloha: Co je to důchod a jak funguje důchodový systém v ČR (2024)

#novela #důchod #legislativa #zákon #novinky #tipy #rady #zajímavosti

Co je to důchod?

Důchod je pravidelná peněžní dávka, kterou stát vyplácí osobám v důchodovém věku nebo invalidním osobám. Nárok na důchod vzniká po splnění zákonem stanovených podmínek, zejména dosažení důchodového věku a získání potřebné doby pojištění. Důchod má zajistit příjem ve stáří nebo v případě invalidity.

Důchodový systém v ČR

Důchodový systém v České republice prochází reformou s cílem zajistit jeho dlouhodobou udržitelnost. I po reformě bude nadále postaven na třech pilířích:

1. pilíř – Povinné základní důchodové pojištění

Jde o státem vyplácené důchody, na které přispívají zaměstnanci, zaměstnavatelé (za zaměstnance) a OSVČ. Účast na tomto pilíři je povinná pro všechny ekonomicky aktivní osoby. Z tohoto pilíře se vyplácejí starobní, invalidní, vdovské, vdovecké a sirotčí důchody.

2. pilíř – Dobrovolné spoření na penzi

Jde o dobrovolné spoření na stáří, které je podporováno státem formou daňových úlev a příspěvků. Patří sem produkty jako doplňkové penzijní spoření, penzijní připojištění nebo životní pojištění. Od roku 2024 se zvýší daňové zvýhodnění pro účastníky doplňkového penzijního spoření – od základu daně půjde nově odečíst až 48 000 Kč ročně (dosud 24 000 Kč).

Příklad: Jana si spoří 3 000 Kč měsíčně na doplňkovém penzijním spoření. Ročně si tak může snížit daňový základ až o 36 000 Kč a získat státní příspěvek až 2 760 Kč.

3. pilíř – Individuální zajištění na stáří

Zahrnuje veškeré individuální formy spoření a investování na stáří, například investice do nemovitostí, akcií, podílových fondů apod. Stát tento pilíř nijak nepodporuje.

Nově vznikne také tzv. nultý pilíř, který zajistí minimální důchod lidem s nízkými příjmy a dlouhodobě nezaměstnaným ve výši 30 % průměrné mzdy. Bude financován ze státního rozpočtu.

Výpočet starobního důchodu

Starobní důchod se skládá ze základní a procentní výměry.

- **Základní výměra je jednotná pro všechny a v roce 2024 činí 3 900 Kč měsíčně.**
- **Procentní výměra závisí na získané době pojištění a výši příjmů dosažených v rozhodném období před přiznáním důchodu.** Za každý celý rok pojištění náleží 1,5 % výpočtového základu. Ten se stanoví redukcí osobního vyměřovacího základu, což je měsíční průměr úhrnu ročních vyměřovacích základů pojištěnce za rozhodné období.

Příklad výpočtu starobního důchodu v roce 2024:

Paní Nová dosáhla důchodového věku 66 let a získala 45 let pojištění. Její osobní vyměřovací základ činí 30 000 Kč.

Procentní výměra: $45 * 1,5 \% * 30\ 000\ Kč = 20\ 250\ Kč$

Základní výměra: 3 900 Kč

Celková výše starobního důchodu: $20\ 250\ Kč + 3\ 900\ Kč = 24\ 150\ Kč$

Paní Nová bude pobírat starobní důchod ve výši 24 150 Kč měsíčně.

Důchodový věk

Důchodový věk se bude od roku 2024 automaticky prodlužovat v závislosti na vývoji střední délky života. Tempo zvyšování bude 1 měsíc za každý rok nárůstu naděje dožití. Horní hranice důchodového věku bude 68 let.

Příklad: Muž narozený v roce 1990 dosáhne důchodového věku v 67 letech a 2 měsících.

Shrnutí

Důchodový systém v ČR čekají významné změny, které mají zajistit jeho dlouhodobou finanční udržitelnost a zároveň zohlednit zásluhovost a náročnost různých profesí. Ačkoli základní struktura tří pilířového systému zůstane zachována, parametrické úpravy se dotknou prakticky všech občanů. Zásadní novinky přinese důchodová reforma v oblasti zvyšování důchodového věku, dřívějších důchodů pro náročné profese, nižší valorizace penzí, úprav předčasných důchodů, zvýhodnění výchovy dětí či podpory spoření na stáří. Většina změn začne platit od roku 2024.